

KOEPPEL LOKALE DIENSTENECONOMIE

EVALUATIE DECREET LOKALE DIENSTENECONOMIE

DEEL II : DE KLAVERBLADEN

Oktober 2009

Met steun van de
Vlaamse overheid

Koepel LDE – Kolmenstraat 149a, 3512 Stevoort – Tel 011 88 86 70
info@lokalediensteneconomie.be – www.lokalediensteneconomie.be

Ten geleide

In het eerste deel van de evaluatie van het decreet LDE lag de focus op de beleidslijnen en op het algemene regelgevende kader. Dit tweede deel van de evaluatiecyclus heeft betrekking op de verhouding van de lokale diensteneconomie tot de belendende beleidsdomeinen en de organisatie van de klaverbladfinanciering.

De vier volgende klaverbladen worden er apart toegelicht:

- Evaluatie klaverblad buurtgerichte kinderopvang
- Evaluatie klaverblad aanvullende thuiszorg
- Evaluatie klaverblad armoede
- Evaluatie klaverblad leefmilieu
- Evaluatie klaverblad toerisme

De evaluatie van deze klaverbladen steunt op bijeenkomsten van de denkgroep occasionele kinderopvang (DOK), de denkgroep aanvullende thuiszorg (DAT), de werkgroep groenwerk/collectieve invoeg, de werkgroep buurtontwikkelingsdiensten en een bevraging bij lokale diensten toerisme.

Voor andere klaverbladen – in het bijzonder de klaverbladen ‘energiesoeien’, ‘fietspunten’ en ‘buurtsport’ – werden besproken met de koepels KOMOSIE, resp. Fietsenwerk en met de klankbordgroep Buurtsport. Daaraan wordt een aparte paragraaf gewijd.

Het klaverblad lokale besturen is momenteel voorwerp van aparte acties. Op dat vlak werkt de Koepel LDE samen met VVSG, onder andere op het vlak van de organisatie van lerende netwerken rondom lokale diensteneconomie en lokale regie.

INHOUD

Ten geleide	2
I. BUURTGERICHTE KINDEROPVANG.....	4
Inleiding	4
1. Uitbouw lokale diensten buurtgerichte kinderopvang	4
2. Occasionele karakter van de lokale diensten buurtgerichte kinderopvang	5
3. Toegankelijkheid vrijwaren bij de bepaling en berekening van de ouderbijdragen.....	5
4. Voldoende middelen voor omkadering	6
5. Selectie en profiel van de doelgroepwerknemers.....	6
II. AANVULLENDE THUISZORG	9
Inleiding	9
1. Indiciestelling & zorgbepaling.....	9
1.1. Dubbel werk.....	9
1.2. Een rem op de toegankelijkheid.....	10
2. Indiciestelling & cliëntbijdragebepaling	10
2.1. Responsabilisering van de gebruikers	11
2.2. Solidariteit onder de gebruikers	12
2.3. Een verantwoordbare overheidskost	12
3. Structurele groei.....	12
3. Overige punten van evaluatie.....	13
III. ARMOEDE EN BUURTONTWIKKELING	16
Inleiding	16
1. Vlaamse eindverantwoordelijkheid	16
2. Honoreren van de inspanningen voor maatschappelijke activering van mensen in armoede	17
3. Criteria doelgroepwerknemers.....	17
IV. LEEFMILIEU/GROEN	18
Inleiding	18
1. Duidelijkheid over de overgang collectieve invoeg naar LDE.....	18
2. Behoud tewerkstelling bij toekenning subsidie leefmilieu	19
3. Snellere uitbetaling van de subsidie van leefmilieu aan de klant	19
4. Vereenvoudiging.....	20
5. Afstemming MINA- en groenjobs.....	20
6. Afstemming tussen beleidsdomeinen leefmilieu en sociale economie	20
V. TOERISME.....	21
1. Structurele erkenning vanuit het beleidsdomein toerisme.....	21
2. Sluitende en realistische klaverbladfinanciering.....	21
3. Verdere uitbouw van het klaverblad toerisme	21
VI. OVERIGE KLAVERBLADEN.....	22
1. Energiesnoeiërs	22
2. Fietspunten	22
3. Buurtsportprojecten	23
4. Sociale huisvesting	24
5. Lokale klaverbladen	24
Contactgegevens	26

I. BUURTGERICHTE KINDEROPVANG

Inleiding

Het Besluit van de Vlaamse Regering van 9 mei 2008 houdende de voorwaarden voor toestemming en subsidiëring voor lokale diensten buurtgerichte kinderopvang sluit aan bij het actieplan flexibele en occasionele kinderopvang en het decreet en bijhorend BVR betreffende de lokale diensteneconomie.. Het is een vervolg van het experimenteel kader van de Buurt- en Nabijheidsdiensten Kinderopvang, mede gesubsidieerd door Kind en Gezin, dat liep vanaf 1 november 2004 tot eind 2007. Dit experiment werd door Kind en Gezin positief geëvalueerd¹: “de BND-projecten realiseren een laagdrempelige en kwaliteitsvolle kinderopvang waarbij ze erin slagen hun doelgroep te bereiken”.

Tijdens de experimentele periode en de voorbereiding van het bovenvermelde BVR werden de Koepel LDE en de Denkgroep Occasionele Kinderopvang² bevestigd en betrokken. De sector is dan ook erg tevreden met deze erkenning en financiering binnen de kinderopvangsector. Bovendien konden ook nieuwe lokale diensten buurtgerichte kinderopvang worden opgericht en bestaande worden uitgebreid. De leden van de DOK onderschrijven ook de toenemende aandacht i.v.m. de sociale functie van de kinderopvang, ook binnen de reguliere kinderopvangsector. De buurt- en nabijheidsdiensten kinderopvang hebben hun expertise rond dit thema al bewezen onder meer via de Ecce Ama publicatie: “Kinderopvang met sociale functie. Een plaats waar kinderen, ouders, medewerkers en buurt elkaar ontmoeten”. De lokale diensten zijn bereid hun expertise hierover verder te delen, onder andere door actieve deelname aan de begeleidingssessie rond sociale functie door Kind en Gezin

De huidige³ lokale diensten buurtgerichte kinderopvang ervaren echter nog enkele knelpunten m.b.t. de huidige regelgeving lokale diensten buurtgerichte kinderopvang. Met het oog op de duurzame tewerkstelling, een optimale begeleiding en opleiding van de doelgroepwerknemers en **toegankelijke, buurtgerichte en kwalitatieve kinderopvang** stellen we in deze nota enkele aandachtspunten voor.

1. Uitbouw lokale diensten buurtgerichte kinderopvang

De Koepel dringt erop aan dat de bestaande projecten hun werking kunnen uitbouwen en dat gelijkaardige nieuwe initiatieven zich kunnen ontwikkelen.

¹ Eindevaluatierapport Experiment Buurt- en Nabijheidsdiensten Kinderopvang, Kind en Gezin, December 2007.

² Denkgroep van de Koepel LDE die de lokale diensten buurtgerichte kinderopvang verenigt.

³ Dit zijn zowel lokale diensten gegroeid uit een BND-project, actieplannen van de centrumsteden als nieuwe lokale diensten ontstaan via het actieplan flexibele en occasionele kinderopvang.

Volgens het actieplan flexibele en occasionele kinderopvang en het BVR lokale diensten buurtgerichte kinderopvang kunnen **nieuwe** lokale diensten enkel ontstaan vanuit de reguliere kinderopvangsector. Dit blokt nieuwe initiatieven van organisaties van buiten de kinderopvangsector af. Ook deze organisaties moeten de kans krijgen om nieuwe projecten, die voldoen aan de kwaliteitseisen van Kind en Gezin op te starten. Het experiment buurt- en nabijheidsdiensten heeft bewezen dat het specifieke karakter van buurt- en nabijheidsdiensten een belangrijke meerwaarde is voor kansarme gezinnen (cfr. Eindevaluatie Buurt- en Nabijheidsdiensten Kinderopvang).

Lokale diensten, ook initiatieven gegroeid uit een BND-project, moeten hun werking kunnen uitbouwen door:

- uitbreiding van het aantal erkende kindplaatsen, ook op een andere locatie
- uitbreiding van aantal gesubsidieerde doelgroepwerknemers (kindbegeleiders) door Kind en Gezin (in het BVR staat nu een maximum van 2 VTE, voor sommige initiatieven is een uitbreiding wenselijk).

Recent (oproep april 2009) werden nieuwe plaatsen gecreëerd waarbij zowel bestaande lokale diensten konden uitbreiden als nieuwe lokale diensten (reeds erkende KDV en IBO's) konden opgericht worden. Dit is uiteraard positief gezien de grote vraag naar kinderopvang, maar er blijft vooral een tekort aan toegankelijke en buurtgerichte kinderopvang voor kwetsbare en kansarme kinderen. Bijkomende kansen voor lokale diensten buurtgerichte kinderopvang bieden hier mogelijkheden.

2. Occasionele karakter van de lokale diensten buurtgerichte kinderopvang

Het occasionele karakter van de opvang bij de lokale diensten heeft o.a. gevolgen voor de bezettingsgraad van de lokale diensten en de administratieve lasten (grote caseload). De Koepel LDE vraagt hiermee rekening te houden bij inspecties en afrekeningen. Het occasioneel karakter van de lokale diensten moet gevrijwaard worden.

3. Toegankelijkheid vrijwaren bij de bepaling en berekening van de ouderbijdragen

De lokale diensten buurtgerichte kinderopvang bereiken een groot aandeel kansarme ouders en kinderen. Dit zorgt voor een groot aandeel van sociale tarieven en een grote administratieve last bij de berekening van de ouderbijdragen. De Koepel LDE is tevreden dat in het gewijzigd besluit lokale diensten buurtgerichte kinderopvang het forfaitair bedrag van de voorschoolse opvang verhoogd werd, o.a. om tegemoet te komen aan de minder inkomsten vanuit de ouderbijdragen.

Vanuit de Koepel Lokale Diensteneconomie vragen we dus een laagdrempelig systeem voor de bepaling van de ouderbijdrage: een systeem dat de lokale diensten in staat stelt om toegankelijke kinderopvang aan te bieden en de meest maatschappelijk kwetsbare kinderen en ouders te bereiken. We vragen dat er flexibel wordt omgegaan met de procedures, zonder te veel administratieve lasten (administratieve vereenvoudiging) en de vrijheid voor de lokale diensten om zelf een geschikte procedure uit te werken op maat van de doelgroep.

De leden van de DOK merken ook op dat de overgang van de voorschoolse opvang naar de buitenschoolse opvang vaak een grote tariefverhoging voor de ouders met zich meebrengt. Gezien de kansarme doelgroep tot wie de lokale diensten zich richten, is dit niet evident en zorgt dit ervoor dat ouders soms afhaken. Dit brengt het risico met zich mee dat deze kwetsbare kinderen op straat terecht komen. Daarom kiezen sommige lokale diensten ervoor om eigen sociale tarieven of nultarieven toe te passen.

4. Voldoende middelen voor omkadering

Het managen van een divers team, het opvolgen van de kwaliteit van de kinderopvang, het uitbouwen van netwerken met organisaties en deskundigen uit de buurt en met collega-projecten, het participatief werken met kinderen, ouders en de buurt, opvoedingsondersteuning, realiseren van een sociale mix vergt veel inzet van het personeel.

De Koepel LDE pleit ervoor dat het contingent van de doelgroepwerknemers meegeteld wordt voor de berekening van de middelen voor de directie en de verantwoordelijken bij de subsidie van Kind en Gezin.

Bovendien pleit de DOK voor een verhoging van de omkaderingspremie vanuit het beleidsdomein Sociale Economie. De permanente begeleiding van de doelgroepmedewerkers, het opstellen van een persoonlijk ontwikkelingsplan, de ondersteuning bij het opleidingsplan en het behalen van het kwalificatie-attest en de contacten met de opleidingsinstantie vergen immers veel personeelsinzet.

5. Selectie en profiel van de doelgroepwerknemers

- **Screening en toeleiding door VDAB.** De regelgeving van de lokale diensten bepaalt dat elke doelgroepwerknemer moet worden gescreend door de VDAB om te bepalen of de betrokken werkzoekende in aanmerking komt voor een job als kindbegeleider. Vanuit de Koepel LDE wezen we eerder (juni 2008, oktober 2008) al op de problematische en moeizame start van dit proces. Alhoewel er regionaal verschillende ervaringen zijn, blijkt in de meeste gevallen de

procedure en de termijn van toeleiding, screening en attestering veel te lang te duren. Hierdoor kan er niet kort op de bal worden gespeeld en zit opvang met een gebrek aan personeel op de werkvloer. In sommige regio's blijkt dit wel goed te werken of is er verbetering voelbaar⁴.

De Koepel LDE pleit ervoor om de communicatie hierover te optimaliseren en te zorgen voor een snelle en correcte screening en attestering.

- **SINE.** De tewerkstellingssubsidie SINE is een belangrijk onderdeel van de klaverbladfinanciering. Het is dan ook essentieel dat de SINE ten minste verlengd wordt tot het **kwalificatietraject** van de doelgroepwerknemer afgerond is én dat de werknemer kan doorstromen naar een regulier job als kindbegeleider. Immers, als de SINE-periode afloopt en de doelgroepwerknemer nog niet is doorgestroomd, stelt zich een financieel probleem voor de werkgever. Er is overleg nodig tussen de Vlaamse en de federale overheid over de termijn (en de eventuele verlenging) van de SINE-subsidie van een doelgroepwerknemer.
- **Probleem bij vervanging doelgroepwerknemer.** Het decreet LDE voorziet geen oplossing voor de vervanging van een doelgroepwerknemer bij langdurige ziekte. Voor de continuïteit van de dienstverlening in de kinderopvang is dit een knelpunt. Op dit moment zijn er enkele mogelijkheden bij langdurige ziekte, maar geen van deze mogelijkheden biedt een structurele oplossing.
 - De zieke doelgroepwerknemer wordt tijdelijk vervangen door iemand met een regulier contract. Het contingent VTE blijft hetzelfde, maar de financiering vanuit LDE en SINE valt wel weg voor de zieke werknemer. De organisatie heeft dus een financieel probleem, want krijgt geen loonsubsidie en SINE subsidie voor de vervanger.
 - De zieke doelgroepwerknemer wordt tijdelijk vervangen door iemand die gescreend is door VDAB en in aanmerking komt als doelgroepwerknemer. Het financieel probleem is opgelost, want de subsidies lopen verder. Er stellen zich echter 2 andere problemen: (1) De aanwervingsprocedure van doelgroepwerknemer kinderopvang met screening via VDAB is niet flexibel genoeg om iemand snel in vervangingscontract te nemen ; (2) je kan geen traject opstarten met de doelgroepwerknemer en geen contract onbepaalde duur aanbieden.

⁴ Tijdens een bezoek van een delegatie van het Departement Werk en Sociale Economie, Subsidieagentschap Werk en Sociale Economie, ESF-agentschap en een vertegenwoordiger van VDAB aan een lokale dienst buurtgerichte kinderopvang werd dit probleem aangekaart. De verdere opvolging van de VDAB-vertegenwoordiger heeft ervoor gezorgd dat de toeleiding, screening en communicatie in de regio een stuk vlotter verloopt.

- De doelgroepwerknemer wordt niet vervangen. Dan heb je bovenstaande problemen niet. Maar dan komt je dienstverlening in gedrang.

II. AANVULLENDE THUISZORG

Inleiding

De lokale diensteneconomie levert al verscheidene jaren toegankelijke en kwalitatieve diensten op het terrein van de aanvullende thuiszorg (oppas, karwei en schoonmaak). Deze diensten vullen het reguliere aanbod van de thuiszorg aan, bijvoorbeeld naar tijdstip, duurtijd en frequentie van de diensten, alsook naar de aard van de dienstverlening. Lange tijd waren deze activiteiten geen voorwerp van het welzijnsbeleid, maar in de loop van 2008 werd dat anders. Een akkoord, gesloten door de minister van Sociale Economie en de minister van Welzijn, regelde op het terrein een nauwe samenwerking tussen de verschillende betrokken actoren. Dit akkoord regelt eveneens, volgens de doelstellingen en het financieringsmodel van de decreet, een sluitende klaverbladfinanciering voor de oorspronkelijke initiatieven lokale diensteneconomie (LDE).

Deze nota gaat dieper in op de voorwaarden van de klaverbladfinanciering en op de lopende samenwerking tussen initiatieven lokale diensteneconomie en de diensten voor gezinszorg en logistieke hulp en aanvullende thuiszorg (LHAT).

De meeste aandacht gaat vanzelfsprekend uit naar belangrijke en/of urgente thema's, zoals daar zijn de indicatiestelling, de bijdrage van de cliëntbijdrage en de nood aan een structurele groei.

1. Indicatiestelling & zorgbepaling

In de thuiszorg wordt door middel van indicatiestelling bepaald welke zorg cliënten nodig hebben. Deze taak valt binnen de opdracht van de diensten voor gezinszorg. Zij verzorgen bijgevolg ook de indicatiestelling voor alle 65-plussers die een behoefte hebben aan aanvullende thuiszorg. Organisatorisch en praktisch verloopt dit niet altijd vlekkeloos. Er is duidelijk sprake van (1) dubbelwerk en van (2) beperkingen op het toegankelijke karakter van de dienst.

1.1. Dubbel werk

Het initiatief LDE gaat bij nieuwe cliënten aan huis voor een intake. Het brengt de wensen en de behoeften van de zorgbehoevende in kaart. Dat is nodig om de zorg op maat te kunnen leveren én om de doelgroepwerknemers duidelijke taken mee te geven. Maar in de huidige regeling gaat de intake pas door nadat de dienst voor gezinszorg is langsgeweest voor een indicatiestelling. Bij indicatiestelling ligt de focus weliswaar op andere zaken (bel-score, sociaal onderzoek,...), maar het is niettemin overduidelijk dat

beide diensten dubbel lopen. Er wordt immers telkens twee keer een huisbezoek afgelegd om één nieuwe cliënt op te vangen.

1.2. Een rem op de toegankelijkheid

De bijzondere invalshoek van de initiatieven lokale diensteneconomie was en is steeds haar bijdrage aan een meer inclusieve en diverse samenleving. De dienstverlening van de lokale diensten aanvullende thuiszorg was en is zeer laagdrempelig. Het aanvullende karakter van deze diensten schuilt in het tijdstip van uitvoering, de aard van de diensten of in het aanbod van buurtgericht maatwerk. In veel gevallen gaat het ook om dringende hulpvragen die niet door de bestaande reguliere zorgverlening kunnen worden ingevuld. De initiatieven lokale diensteneconomie geven aan dat het door de procedures van intake en indicatiestelling moeilijker wordt om deze laagdrempeligheid te blijven waarmaken. Een snelle uitvoering bij een concrete en dringende hulpvraag blijkt vaak een probleem.

In de praktijk is de lokale diensteneconomie ook sterk gericht op een diverse instroom van cliënten, met oog en aandacht voor veel verschillende kanalen van zorgtoeleiding. De lopende afspraken rond indicatiestelling hebben vaak ook het nadeel dat de verschillende instroomkanalen van beide partijen naar één enkel en minder divers instroomkanaal tenderen. Het behoud van wederzijdse zorgtoeleiding en doorverwijzing tussen de betrokken partijen biedt echter betere kansen op gecoördineerde samenwerking in de aanvullende thuiszorg.

De Koepel LDE bepleit daarom dat ook de lokale diensten een eigen intake met indicatiestelling kunnen doen, en dat de dienst voor gezinszorg dat nadien kan valideren. Dat verleent de dienst voor gezinszorg een beter zicht op de grotere populatie van zorgbehoevenden en vrijwaart tevens de laagdrempelige en toegankelijke dienstverlening van de initiatieven LDE. Bovendien kan het begeleidende personeel uit de lokale diensteneconomie de indicatiestelling ook zelf voltrekken.

2. Indicatiestelling & cliëntbijdragebepaling

De diensten voor gezinszorg bepalen de cliëntbijdrage vanzelfsprekend volgens de criteria die daartoe door de Vlaamse overheid werden vastgelegd. De lokale diensteneconomie werkt echter met andere cliëntbijdragen. Dat is al zo sinds het ontstaan, in de jaren '90, van de eerste buurt- en nabijheidsdiensten voor aanvullende thuiszorg. Omdat deze laatsten op dat ogenblik iets nieuw creëerden, dat in het welzijnsbeleid nog niet was voorzien, konden zij in relatie tot verschillende belanghebbenden (overheid en gebruikers) een ander financieringsmodel uitwerken en uittesten. Ze hebben die mogelijkheid gegrepen en dat biedt tot op vandaag gewisse voordelen. De lokale diensteneconomie vindt het daarom economisch én sociaal

bijzonder belangrijk om in de toekomst een aparte werkwijze te kunnen behouden. Eén en ander wordt hieronder toegelicht.

Waarin verschillen de cliëntbijdragen uit de lokale diensteneconomie op het eerste zicht van deze van de gezinszorg? Er is op vandaag geen uniforme regeling, maar de globale tendens in de lokale diensteneconomie omvat althans wel de volgende elementen:

- een hogere gemiddelde prijs,
- een grotere eenvoud, d.w.z. een kleiner aantal parameters voor de prijsdifferentiatie, waardoor de hoogste en de laagste bedragen dichter bij elkaar liggen,
- een grotere focus op de feitelijke financiële draagkracht van de cliënt dan op andere parameters, waardoor bv. toeslagen voor avond- en weekendwerk worden vermeden, alsook bv. kortingen naargelang zorgbehoevendheid, gezinssamenstelling, aantal gevraagde uren dienstverlening of de officiële belastingsaangifte,
- een sociale correctiebeleid dat selectiever inspeelt op de zwaksten in de samenleving, bv. het OCMW-cliënteel.

De oorspronkelijke opzet van de buurt- en nabijheidsdiensten, en van de initiatieven lokale diensteneconomie in het verlengde daarvan, is om in deze materie *de behoefte* van de cliënt centraal te stellen. In die filosofie heeft de cliënt recht op een transparante en gelijkwaardige prijs voor de dienstverlening, ongeacht of deze zeer dan wel gewoon zorgbehoevend is, ongeacht of deze veel uren dienstverlening vraagt dan wel een beperkt aantal uren als 'sluitstuk' binnen het ruimere zorgcontinuüm, ongeacht of de behoefte uitgaat naar diensten binnen of buiten de reguliere diensturen, enz... De sociale invalshoek zit in het werken op maat en in sociale correcties voor wie een financieel beperkte draagkracht kan aantonen (bv. OCMW-cliënteel).

Het financieringsmodel van de lokale diensteneconomie (1) responsabiliseert op een meer gewogen manier de gebruikers, (2) regelt hun onderlinge solidariteit van de gebruikers anders en (3) staat voor een economische verantwoorde besteding van de middelen van de subsidiërende overheid. De redenen daarvoor moeten we zoeken in het aanvullende karakter van de dienstverlening.

2.1. Responsabilisering van de gebruikers

De lokale diensteneconomie spreekt zich, wat de eigen dienstverlening aangaat, uit voor lagere maximumtarieven, gekoppeld evenwel aan een meer selectieve, meer doelgerichte toepassing van 'kortingen' of sociale prijscorrecties. Dat laatste is hetgeen we verstaan onder de 'responsabilisering van de gebruikers'. We willen vermijden dat middelen van het initiatief of van de overheid nodeloos naar bepaalde groepen van gebruikers toevloeien, wetende dat het initiatief en/of de overheid die middelen kan

toewijzen aan prioritaire, sociale doelstellingen (bv. meer maatwerk, bv. meer uren dienstenverlening, bv. betere omkadering van doelgroepwerknemers met kwaliteit van arbeid en dienstverlening tot gevolg...).

De jarenlange ervaring leert dat dit werkt. De gebruiker is bereid om voor aanvullende diensten en maatwerk navenant te betalen. Tevens motiveert dit de initiatieven om kwalitatief, toegankelijk en aanvullend te werken.

De klaverbladfinanciering van het decreet LDE bevatte van begin af aan ook een sterke private inbreng van de klant. De financiële leefbaarheid van de LDE-initiatieven werd daar bewust op gebouwd.

2.2. Solidariteit onder de gebruikers

De klaverbladfinanciering van het decreet laat toe om vanuit de hogere gemiddelde cliëntbijdrage voldoende sociale correcties te financieren. Dit verstaan we onder de 'solidariteit onder de gebruikers'. Gebruikers die naargelang de specifieke bijdragebepalen van het individuele initiatief de hogere of basisbijdrage betalen, dragen er op die manier toe bij dat de diensten voor iedereen financieel toegankelijk blijven. Ook hier leert de ervaring dat dit werkt.

2.3. Een verantwoordbare overheidskost

De duidelijke plaats voor cliëntbijdragen in de klaverbladfinanciering van het decreet communiceert ook met de bijdragen vanuit andere klaverbladen, zoals het klaverblad gefinancierd door het beleidsdomein welzijn. Een andere werkwijze, met een lagere gemiddelde cliëntbijdrage, zou niet alleen bepaalde bewezen recepten op de helling zetten, maar ook een hogere overheidsfinanciering vergen. Voor de Koepel LDE is het duidelijk dat dit een rem zou zetten op de groei van de lokale diensteneconomie aanvullende thuiszorg. Dat zou meteen ook een rem zetten op de ondersteuning die de lokale diensteneconomie kan bieden voor de reguliere zorgpartners. Ingehouden groei zou bovendien ook een verloren kans zijn om met goed afgebakende opdrachten verder te werken aan een meer inclusieve samenleving.

3. Structurele groei

Het welzijnsbeleid is belanghebbende in de lokale diensteneconomie. De zorgsector kent een grote roep naar arbeidskrachten, ook naar kortgeschoold talent dat mits de nodige professionele ondersteuning inzetbaar is in kwalitatieve dienstverlening. Dat laatste is nu net waar de sociale economie of lokale diensteneconomie haar nut bewijst.

Het grote euvel van de regeling vanuit het welzijnsdomein is echter dat de lokale diensteneconomie geen groei is het vooruitzicht wordt gesteld. De bestaande klaverbladfinanciering zorgde hooguit voor een eenmalige regularisatie van bestaande jobs.

De Koepel LDE vraagt, rekening houdend met de blijvende vraag naar meer handen in de zorg, een structureel groeipad voor LDE-initiatieven voor aanvullende thuiszorg.

Niets spreekt daar op dit ogenblik tegen. De rol van de oorspronkelijke initiatieven lokale diensteneconomie is alleszins verre van uitgespeeld:

- de kwaliteit van de diensten werd positief geëvalueerd,
- de nood bij senioren blijft groot en neemt zelfs nog toe,
- de nood aan duurzame jobs voor personen uit de kansengroepen blijft eveneens zeer groot.

Een structureel groeipad betekent bijvoorbeeld een jaarlijks percentage aan groei, dat opgenomen wordt naarmate bestaande initiatieven meer tewerkstellingsplaatsen invullen.

3. Overige punten van evaluatie

- **Complexiteit van het systeem.** Het huidige systeem van indicatiestelling is complex en daarmee vaak verwarrend voor de cliënt. Zo heeft een cliënt in zijn zorgsituatie soms plots met twee verschillende diensten voor gezinszorg te maken, hetgeen hij niet altijd goed kan kaderen. Daarnaast heeft het ook weinig zin om doorheen het sociaal onderzoek velerlei financiële informatie op te vragen als de cliëntbijdrage van het initiatief niet op die informatie wordt gebaseerd. Het systeem vraagt veel organisatie en afstemming. Er is dus tijd en ruimte nodig om deze afstemming mogelijk te maken, te optimaliseren en te evalueren.
- **Facturatie.** De opsplitsing tussen de uitvoerder van de dienstverlening (LDE-initiatief) en de facturatie en inning van de cliëntbijdrage bleek administratief zeer complex. Mits voldoende afstemming en tijd heeft dit nieuwe facturatiesysteem uiteindelijk zijn weg gevonden. Worden hier en daar op het terrein nog een aantal taken dubbel uitgevoerd, dan zijn er inzake gemeenschappelijke facturatie zeker ook *good practices* te melden.
- **Communicatie met de bevoegde administratie.** Ervaringen op het terreinen wijzen maar in beperkte mate op rechtstreekse communicatie tussen het Agentschap Zorg en Gezondheid en de lokale diensten aanvullende thuiszorg. Dat ligt niet aan één van beide partijen, maar het is een knelpunt dat deze

communicatie tot nog toe niet werd georganiseerd. De informatie van het Agentschap kwam tot nog toe vooral via de diensten logistieke hulp en aanvullende thuiszorg (LHAT) bij de LDE-initiatieven terecht, maar dat bleek niet altijd consequent te gebeuren. De LDE-initiatieven wisten bijvoorbeeld niet op voorhand welke gegevens zij moesten registreren. Wellicht was deze situatie ook omgekeerd niet altijd eenvoudig voor het Agentschap.

De Koepel LDE vraagt daarnaast ook dat ze als partner betrokken wordt bij de evaluatie van de regelgeving, de opmaak van het werkingsverslag LHAT en bij andere modaliteiten i.k.v. de lokale diensteneconomie aanvullende thuiszorg.

- **Effectieve prestatie-uren.** De regelgeving bepaalt dat om de volledige subsidie volledig te verkrijgen de dienst gezinszorg en aanvullende thuiszorg moet kunnen aantonen dat hij op jaarbasis per VTE doelgroepwerknemer minstens 95% van het gemiddelde van 1330 gefactureerde uren realiseert. De Koepel LDE is tevreden dat deze norm verlaagd werd t.o.v. de norm van het logistiek personeel (1450 uren). Ervaring leert dat de nieuwe norm meer of minder haalbaar is naargelang de schaalgrootte, de lokale/regionale inbedding en ook het type activiteit. Zo is bijvoorbeeld de norm voor een aantal klussendiensten veel moeilijker haalbaar. De Koepel Lokale Diensteneconomie wenst dit thema met de beleidsdomeinen Welzijn en Sociale Economie te blijven opvolgen.
- **De organisatie van samenwerkingsverbanden in relatie tot het opvragen van gegevens.** Een aantal LDE-initiatieven heeft samenwerkingsovereenkomsten afgesloten met verschillende diensten LHAT, teneinde de diversiteit en de toegankelijkheid van de klantengroep te bewaren. Elke samenwerkingsovereenkomst komt overeen met een bepaald aantal voltijds equivalenten doelgroepwerknemers, alsook met een overeenkomstig aantal uren dienstverlening (aantal vte x 1330 uur). De wijze waarop concrete doelgroepwerknemers worden gematcht aan concrete klanten is onderdeel van het sociale personeelsbeleid van de initiatieven LDE zelf.

De initiatieven LDE konden de doelgroepwerknemers daardoor matchen aan klanten die verdeeld zitten over verschillende partners. Dit is goed, want noodzakelijk om de hulpvragen snel en kwalitatief in te vullen.

De Koepel LDE vraagt dat het welzijnsbeleid daar ook in de toekomst oog en oor voor blijft hebben, bijvoorbeeld ook naarmate verslaggeving zal worden geïnformatiseerd (cf. opname van personeelsgegevens van doelgroepwerknemers in Vesta).

De Koepel LDE vraagt dat het beleid sociale economie, rekening houdend met de basisopdrachten van de lokale diensteneconomie ten aanzien van doelgroepwerknemers en hun arbeidsvoorwaarden, het volledige *sui generis*

karakter van een initiatief goed blijft regelen, teneinde versnippering te vermijden.

- **Afstemming tussen beide beleidsdomeinen.** Er is tegelijk nood aan meer afstemming tussen beide beleidsdomeinen om zo de administratieve last van de LDE-initiatieven te minimaliseren. We denken hierbij bijvoorbeeld aan een gemeenschappelijk werkingsverslag voor beide beleidsdomeinen. De Koepel LDE wil daar graag aan meewerken. Verslaggeving stelt immers voorwaarden die soms niet alleen een administratieve betekenis hebben, maar ook de praktische uitvoering en de sociale meerwaarde van een werking kunnen reguleren.
- **Evaluatie.** De Koepel LDE wenst betrokken te blijven bij de evaluatie van het regelgevend kader lokale diensten aanvullende thuiszorg in 2009 en daarover samen met de beleidsdomeinen Welzijn en Sociale Economie afspraken te maken. Het is vervolgens belangrijk dat ook nadien de nieuwe afspraken worden geëvalueerd.

III. ARMOEDE EN BUURTONTWIKKELING

Inleiding

De “buurtontwikkelingsdiensten” (lokale diensten armoedebestrijding) werken op een integrale manier aan de levenskwaliteit van kansarme buurten (door een sociaal restaurant, laagdrempelige computeropleidingen, opruimen zwerfvuil, wijkcomposterende,...). Ze hebben een aanvullende rol op het terrein van de armoedebestrijding, zowel in preventieve als in curatieve zin. Op deze manier hebben de buurtdiensten een positieve impact op de buurt-of wijkontwikkeling: de sociale samenhang wordt verbeterd en de interculturele samenleving bevorderd.

Dankzij het decreet lokale diensteneconomie kregen de meeste buurtontwikkelingsdiensten een structurele erkenning en financiering. Daardoor konden zij de tewerkstelling van de doelgroepwerknemers en de dienstverlening in hun buurt continueren. Gezien deze initiatieven lokale diensteneconomie zich expliciet richten naar een kansarm doelpubliek, genereren zij echter geen klanteninkomsten, één van de klaverbladen van de lokale diensteneconomie. Zonder een duidelijk kader voor deze lokale diensten op Vlaams niveau, blijft de zoektocht naar middelen en de strijd voor het voortbestaan van deze diensten dan ook voortduren.

In het kader van de evaluatie van de regelgeving lokale diensteneconomie lijsten we vanuit de Koepel LDE hier een aantal knelpunten en aandachtspunten op die erg belangrijk zijn voor de buurtontwikkelingsdiensten. We vragen dat de Vlaamse Overheid in overleg met de sector hier zo snel mogelijk werk van maakt.

1. Vlaamse eindverantwoordelijkheid

De nood aan een structurele oplossing voor de klaverbladfinanciering van buurtontwikkelingsdiensten blijft groot. Hoewel de rol van de buurtontwikkelingsdiensten duidelijk is, leidt de strikt buurtgerichte, lokale component van hun werking telkens tot een niet aflatende discussie over de vraag of de Vlaamse dan wel de betreffende lokale overheid in de klaverbladfinanciering moeten tussenkomen. Daarom wordt aan de volgende Vlaamse Regering gevraagd om, samen met de lokale besturen en ter versterking van het Vlaams welzijns- en kansarmoedebeleid, een oplossing te vinden die de buurtontwikkelingsdiensten uit deze patstelling verlost.

De Koepel LDE pleit voor een verankering in het Vlaams welzijnsbeleid. De vorige Vlaamse regering o.l.v. Minister-president Kris Peeters verklaarde met “Vlaanderen In Actie” dat de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting een Vlaamse topprioriteit is. Door de integrale werking van de buurtontwikkelingsdiensten en hun inspanningen op vlak van tewerkstelling, wonen, cultuur, onderwijs, vrijetijdsactiviteiten en kindervelzijn, zijn de buurtontwikkelingsdiensten een ideale partner om hier samen

aan te werken. De Koepel LDE vraagt dus voor een structureel klaverblad rond armoede en leefbaarheid op Vlaams niveau. Met het Europees Jaar tegen Armoede voor de deur (2010) is dit het moment om hier werk van te maken.

2. Honoreren van de inspanningen voor maatschappelijke activering van mensen in armoede

De buurtontwikkelingsdiensten kiezen er expliciet voor om mensen in armoede tewerk te stellen. De doelgroepwerknemers worden op een integrale manier begeleid (begeleiding ook op het vlak van welzijnsproblemen, huisvesting,...). Dit vergt uiteraard extra inspanningen van de omkadering.

Bovendien zorgen ook de intensieve begeleiding van mensen in een Art.60-statuut en de intensieve begeleiding van vrijwilligers (mensen in armoede) voor extra omkaderingstijd. Door het inzetten van deze mensen in armoede in de lokale dienst worden ze maatschappelijk geactiveerd, wat vaak een eerste hefboom is voor de strijd tegen armoede en voor de opstap naar werk. De Koepel LDE pleit ervoor om ook deze inspanningen te honoreren.

3. Criteria doelgroepwerknemers

Met de huidige criteria om erkend te worden als doelgroepwerknemer, is er een groep van mensen in armoede die nog niet terecht kan binnen de lokale diensteneconomie. Via een meer gedifferentieerde set van criteria en een kwalitatieve benadering, kunnen meer kwetsbare kansengroepen en mensen in armoede bereikt worden.

Daarnaast hebben we nog enkele heel specifieke beperkingen gezien in de huidige bepalingen van de criteria voor doelgroepwerknemers, nl:

- Ziekte en invaliditeit wordt niet bepaald bij de gelijkstellingen voor werkloosheidsduur. Hierdoor vallen echter enkele zeer kwetsbare werkzoekenden uit de boot die binnen de LDE nieuwe kansen zouden kunnen krijgen.
- De Koepel LDE vindt dat leefloongerechtigden al vanaf de eerste dag (i.p.v. na 6 maanden) in aanmerking zouden moeten kunnen komen voor lokale diensteneconomie.

IV. LEEFMILIEU/GROEN

Inleiding

Het klaverblad leefmilieu werd in het kader van de MINA-werkers en Groenjobs binnen de “collectieve invoegbedrijven” reeds uitgewerkt voor de start van het decreet lokale diensteneconomie. Het grootste deel van de collectieve invoegbedrijven was actief in natuurbehoud, landschapszorg en onderhoud van openbare domeinen. De vroegere collectieve invoegbedrijven werden per 1 januari 2008 opgenomen binnen het decreet Lokale Diensteneconomie.

Sommige collectieve invoegbedrijven zijn al volledig omgeschakeld binnen de regelgeving LDE; andere werken nog volledig onder het invoegstatuut. De meeste van deze groenondernemingen werken op dit moment echter onder een dubbel statuut: nieuwe doelgroepwerknemers (uitbreiding) zijn al ingeschakeld binnen het decreet lokale diensteneconomie; de andere doelgroepwerknemers werken nog onder het statuut van “collectieve invoeg”. Bij de laatste uitbreiding van MINA-werkers in het kader van de samenwerkingsovereenkomst 2009-2013 konden ook andere initiatieven lokale diensteneconomie MINA-werkers aanvragen.

In het kader van de evaluatie rond de regelgeving LDE en de bijhorende klaverbladfinanciering formuleert de Koepel LDE hier enkele vragen m.b.t. de overheveling van collectieve invoeg naar LDE en m.b.t. de subsidiëring vanuit het beleidsdomein leefmilieu.

1. Duidelijkheid over de overgang collectieve invoeg naar LDE

Op dit moment is er nog onduidelijkheid over de overgang van de collectieve invoegbedrijven en doelgroepmedewerkers naar de lokale diensteneconomie. De Koepel LDE vraagt meer duidelijkheid over de wijze en de timing van deze omschakeling⁵. Deze omschakeling mag geen vermindering aan Vlaamse subsidies betekenen voor de betrokken organisaties, de klaverbladfinanciering moet sluitend blijven. Om de overgang en de uitbetaling van de subsidies vlot te laten verlopen, vragen we voldoende tijd voor de betrokken organisaties om deze omschakeling administratief voor te bereiden (cfr. attestering individuele fiches).

⁵ Begin september kreeg de Koepel LDE bericht van het Vlaams Subsidieagentschap Werk en Sociale Economie dat deze organisaties binnenkort een schrijven ontvangen met meer uitleg.

2. Behoud tewerkstelling bij toekenning subsidie leefmilieu

De Koepel LDE vraagt meer transparantie bij de toekenning en de beoordeling van de dossiers bij leefmilieu. Op dit moment is er jaarlijkse onzekerheid over de toekenning van de MINA-werkers aan de promotoren. De toekenningen gebeuren bovendien pas enkele maanden na de start van de subsidieperiode.

Bij een positieve inhoudelijke beoordeling vraagt de koepel het behoud van tewerkstelling (gesubsidieerde contingenten) en zekerheid van de subsidie op langere termijn voor de promotoren. Een gezamenlijke toekenning van contingenten vanuit leefmilieu en sociale economie op langere termijn zou de leefbaarheid van de organisaties vergroten.

3. Snellere uitbetaling van de subsidie van leefmilieu aan de klant

De subsidie vanuit het beleidsdomein leefmilieu wordt betaald aan de lokale overheid (actor), die arbeid inkoopt bij een organisatie sociale economie (uitvoerder). Bij laattijdige uitbetalingen zijn het vaak de organisaties uit de sociale economie die voor de prefianciering moeten zorgen.

Op dit moment is het uitbetalingsschema van de groenjobs als volgt:

- 35% bij goedkeuring van het dossier, uitbetaling ten vroegste na 2 maanden
- 35% na 6 maanden werking, uitbetaling ten vroegste na 8 maanden werking
- 30% na afloop van het werkingsjaar, uitbetaling 15 maanden na start van de werking.

In de praktijk moeten sommige organisaties nog langer op hun middelen wachten. Dit vergt een grote financieringskost vanuit de organisaties zelf. Ook de uitbetalingen aan de lokale besturen voor de opdrachten van de MINA-jobs laten zeer lang op zich wachten. De Koepel LDE vraagt een snellere uitbetaling van deze subsidie aan de lokale besturen of een compensatie voor de financieringskosten aan de promotoren om de continuïteit van de diensten te verzekeren.

Bovendien vraagt de Koepel LDE een indexatie van de subsidiebedragen vanuit leefmilieu (MINA en groenjobs). De huidige bedragen zijn vastgelegd in 2003 (MINA) en 2005 (Groenjobs) en zijn sindsdien niet meer geïndexeerd.

4. Vereenvoudiging

De dossiers die gemeenten moeten indienen i.k.v. de samenwerkingsovereenkomst voor o.a. een toekenning van MINA-jobs zijn zeer complex. De administratieve last moet geminimaliseerd worden. De Koepel LDE pleit voor een ontkoppeling van de MINA-jobs met de milieuconvenant.

5. Afstemming MINA- en groenjobs

We vragen om de Mina-werkers en groenjobs, voor het luik Leefmilieu, in één statuut onder te brengen. Momenteel volgden de leefmilieudossier voor Mina en groenjobs een verschillend traject. Ook de financiering van beide is verschillend. Voor een Mina-werker is een leefmilieusubsidie van 12.400 euro voorzien, voor een groenjob is dit 13.700 euro. Nochtans gaat het om gelijkaardige activiteiten, met dezelfde doelgroepen, vaak ook voor dezelfde gebruikers.

Bij de afstemming van de MINA en de Groenjobs pleiten we er dus voor dat de subsidie van de Groenjobs vanuit leefmilieu waarbij het subsidiebedrag is gelieerd aan de reële loonrestkost (verschillend subsidiebedrag voor de werkvormen sociale werkplaatsen en lokale diensteneconomie) ook wordt toegepast op de MINA-regeling. D.w.z. dat ook bij de Minaregeling het verschil in reële kost tussen beide werkvormen wordt doorgerekend in de subsidie om te vermijden dat de gemeente om puur financiële redenen zou kiezen voor één van beide statuten.

6. Afstemming tussen beleidsdomeinen leefmilieu en sociale economie

De Koepel LDE vraagt meer afstemming tussen de beleidsdomeinen sociale economie en leefmilieu en alle betrokken administraties, zowel bij de toekenning van de contingenten (gemeenschappelijke toekenning) als bij de beoordeling van de dossiers.

V. TOERISME

Inleiding

Parallel met de buurt- en nabijheidsdiensten van het Experimentenfonds van de Koning Boudewijnstichting, ontstonden in 2002 ook Nabijheidsdiensten Toerisme onder impuls van de toenmalige Vlaamse Minister van Werkgelegenheid en Toerisme. De vorige Vlaamse Regering werkte bij de overgang naar het decreet lokale diensteneconomie een klaverblad uit voor de bestaande buurt- en nabijheidsdiensten actief in het onderhoud van fiets-, wandel- en ruiterspaden of in het sociaal toerisme. Hierdoor konden 11 initiatieven een cofinanciering krijgen vanuit het beleidsdomein toerisme van € 7000 per VTE doelgroepwerknemer. Er is vanuit Toerisme Vlaanderen een cofinanciering voor ongeveer 25 VTE doelgroepwerknemers.

1. Structurele erkenning vanuit het beleidsdomein toerisme

De looptijd van de subsidieovereenkomsten vanuit toerisme is beperkt en moet jaarlijks steeds verlengd worden. Dit zorgt voor grote onzekerheid bij de betrokken organisaties en bijgevolg ook voor de dienstverlening en de tewerkstelling van de doelgroepwerknemers. De Koepel LDE pleit voor een lange termijn erkenning en subsidiëring vanuit het beleidsdomein toerisme. De Koepel LDE vraagt dus dat de klaverbladfinanciering lokale diensteneconomie duurzaam en structureel wordt ingeschreven in het beleidsdomein toerisme.

2. Sluitende en realistische klaverbladfinanciering

De betrokken organisaties geven aan dat de huidige cofinanciering vanuit toerisme, samen met de andere klaverbladen, te beperkt is voor de financiering van de totale kost van de projecten (werkingskost, loonkost doelgroepwerknemers en loonkost omkadering). De Koepel LDE pleit voor een meer realistische cofinanciering om de duurzaamheid van de projecten te garanderen.

3. Verdere uitbouw van het klaverblad toerisme

De Koepel LDE en de lokale diensten toerisme merken dat de nood aan deze diensten en de tewerkstellingsmogelijkheden binnen deze dienstverlening nog groot zijn. Er is een veel groter potentieel dat de huidige 25 VTE die in dit klaverblad vervat zitten. Een verdere uitbouw van dit klaverblad lijkt ons dan ook aangewezen.

VI. OVERIGE KLAVERBLADEN

1. Energiesnoeiers

De energiesnoeiers zijn in 2007 gestart, na een oproep door Vlaams Minister van Sociale Economie. De energiesnoeiers zijn kortgeschoolden en langdurig werkzoekenden die via de sociale economie opleiding en tewerkstelling krijgen om energiebesparende maatregelen uit te voeren. Binnen de lokale diensteneconomie worden vooral de energiescans en kleine energiebesparende maatregelen uitgevoerd. De distributienetbeheerders voor elektriciteit (Eandis, Infrac en PBE) moeten tegen eind 2009 bij 50.000 gezinnen energiescans (laten) uitvoeren. Dit is een opdracht in het kader van hun openbare dienstverplichtingen. Energiesnoeiers uit de sociale economie zullen bijna de helft van deze scans voor hun rekening nemen. Vanaf 2010 hebben er jaarlijks 25.000 gezinnen recht op een gratis energiescan. Hierbij kan het gaan om een basisscan of een opvolgscan. Bij de opvolgscan ligt de focus op dakisolatie en dubbele beglazing.

De Koepel LDE had in juni 2009 een gesprek met KOMOSIE, de Koepel van Milieuondernemers in de sociale economie om de evaluatie van de energiesnoeiers binnen lokale diensteneconomie te bespreken .

We lijsten hier enkele aandachtspunten op die tijdens dit gesprek met KOMOSIE naar voor kwamen:

- Bij nieuwe niches is er een grote **ontwikkelings- en investeringskost** die met de huidige subsidiëring moeilijk te financieren is.
- In het kader van de **toegankelijkheid** van de dienstverlening en de uitvoering van de diensten van algemeen economisch belang streven de energiesnoeiers ernaar om kansarme doelgroepen te bereiken. Op dit moment zijn de organisaties echter afhankelijk van de gemeenten die de adressen voor de energiescans doorgeven. Het LDE initiatief kan de gemeenten enkel maar motiveren en stimuleren om de juiste doelgroep te bereiken.
- De opleiding van de doelgroepwerknemers en het omkaderingspersoneel is zeer specifiek. Het is dus niet opportuun om de afdeling energiesnoeiers in te bedden in een grotere **sui generis** afdeling waar nog andere activiteiten worden uitgevoerd.
- Om de activiteiten op maat van de meest kwetsbare doelgroep (en dus betaalbaar) te kunnen aanbieden is een sluitende klaverbladfinanciering essentieel. Hiervoor is de **afstemming tussen verschillende Vlaamse beleidsdomeinen** essentieel (zoals bij de energiescans).

2. Fietspunten

In samenwerking met de NMBS-Holding en de sociale economie ontstond in 2007 het idee om "fietspunten" op Het NMBS-Holding lanceerde een unieke oproep rond het

beheer van en toezicht op fietsenstallingen aan stations, met sociaal ondernemerschap als een criterium. Het concept en aanbod van de fietspunten is dusdanig mee gegroeid vanuit de knowhow en expertise van de SE-fietsondernemingen. Sinds de start van het fietspuntenproject kende het netwerk een gestage groei. Tegen eind 2009 zijn er waarschijnlijk reeds een dertigtal fietspunten, waarvan de meeste initiatieven lokale diensteneconomie zijn.

De Koepel LDE had in juni een overleg met Fietsenwerk, de netwerkorganisatie rond fietsen, mobiliteit en sociale economie. Fietsenwerk formuleerde volgende specifieke aandachtspunten voor wat betreft de fietspunten lokale diensteneconomie:

- Meer flexibele oproepen en uitbreidingsmogelijkheden zijn nodig om de nood aan de dienstverlening van de fietspunten in te vullen.
- Betere afstemming tussen de verschillende klaverbladen (sociale economie – NMBS holding) bij de timing en de afhandeling van de dossiers.
- Duidelijkheid bij de voorwaarden bij indiening (bijvoorbeeld rond het overleg met de fietshandelaars).

3. Buurtsportprojecten

Het proeftuinproject oor de opleiding, vorming en tewerkstelling van buurtsportbegeleiders is een gezamenlijk initiatief vanuit de beleidsdomeinen werk en sociale economie en cultuur, jeugd, sport en media. De buurtsportprojecten kaderen binnen het decreet lokale diensteneconomie en het decreet houdende flankerende en stimulerende maatregelen ter bevordering van de participatie in cultuur, jeugdwerk en sport.

Met dit initiatief wordt de versterking van lokale buurtsportinitiatieven en de creatie van nieuwe sportieve recreatiemogelijkheden in de eigen woon- en leefomgeving in centrumsteden gestimuleerd. De opleiding en vorming dient te resulteren in een duurzame tewerkstelling van laaggeschoolden tot buurtsportanimateur. De inbedding in een bestaand en ervaren buurtsportteam en de begeleiding door een coach-coördinator, moeten ervoor zorgen dat de nieuwe ploeg van medewerkers met een laag opleidings- en werkervaringsniveau, op een degelijke manier omringd en begeleid wordt.

De goedgekeurde projecten tekenden in het voorjaar van 2009 een overeenkomst met de Minister van Sport en zijn in 2009 gestart met de aanwervingen van een coach en doelgroepwerknemers.

Ter ondersteuning van de buurtsportprojecten werd een klankbordgroep opgericht die als forum moet dienen om de opgebouwde ervaringen te bespreken en de projecten te verfijnen of bij te sturen. De Koepel LDE zal samen met het buurtsportsecretariaat van

ISB (Vlaams Instituut voor Sportbeheer en Recreatiebeleid) deze klankbordgroep organiseren en bij elkaar brengen. Op deze klankbordgroep werd de evaluatie van dit klaverblad ook geagendeerd, maar de projecten buurtsport vonden het nog te vroeg voor een evaluatie m.b.t. “hun klaverblad” aangezien deze projecten nog maar recent opgestart zijn (klankbordgroep buurtsport 17/06/09).

4. Sociale huisvesting

In juli 2008 werd het Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de erkenning van initiatieven huisbewaarder in de sociale huisvesting in het kader van de lokale diensteneconomie ondertekend. De doelgroepwerknemers LDE worden ingeschakeld als huisbewaarder. Een huisbewaarder kan ondersteunende taken opnemen van logistieke, technische en sociale aard. De taken van de huisbewaarder moeten bijdragen tot de verbetering van het samenleven van de bewoners en de sociale cohesie binnen de woonbuurt.

Er werden begin 2009 15 sociale huisvestingsmaatschappijen erkend voor de inschakeling van in totaal 28 voltijdse doelgroepmedewerkers. De oproep was uitsluitend gericht naar sociale huisvestingsmaatschappijen (gesloten oproep) overeenkomstig het uitgewerkte “klaverbladmodel” sociale huisvesting. De Minister van Wonen liet aan de sociale huisvestingsmaatschappijen toe om de kosten voor de huisbewaarders in te brengen in het nieuwe financieringssysteem voor de sociale huisvesting, waardoor deze kosten voor rekening van het Vlaamse ministerie van Wonen zijn.

De Koepel LDE is van mening dat het ook bij dit klaverblad m.b.t. de leefbaarheid van sociale wooncomplexen het nuttig zou zijn om samenwerkingsverbanden te stimuleren tussen de sociale huisvestingsmaatschappijen en andere initiatieven lokale diensteneconomie. Zij hebben immers expertise m.b.t. het verhogen van de leefbaarheid van een wijk en m.b.t. de begeleiding van doelgroepwerknemers. Het huidige klaverbladmodel van de sociale huisbewaarder laat dit echter niet toe.

De Koepel LDE heeft dit klaverblad nog niet actief opgevolgd. We willen echter wel bekijken hoe we deze initiatieven LDE actiever kunnen betrekken en ondersteunen in de realisatie van de maatschappelijke doelstellingen van de lokale diensteneconomie.

5. Lokale klaverbladen

Gezien het lokale karakter van de lokale diensteneconomie en de inbedding in het Europese kader van Diensten van Algemeen Economisch belang, zijn ook de lokale overheden een belangrijke schakel in het klaverbladmodel van de lokale diensteneconomie.

De Koepel LDE vindt het belangrijk dat voor een duurzame uitvoering van het lokaal sociaal beleid, de lokale diensteneconomie maximaal ondersteund wordt door de lokale besturen. De Koepel moedigt een regisseurschap van de lokale besturen aan daar waar de lokale actor de invalshoek van synergie met de bestaande actoren en expertisedragers hanteert.

De Koepel LDE wordt momenteel mee opgenomen in de Vlaamse stuurgroep voor de ondersteuning van de niet-centrumsteden in hun regiefunctie lokale diensteneconomie. De koepel brengt haar expertise en know how in en werkt actief mee aan de lerende netwerken lokale regie ten behoeve van de projectontwikkelaars lokale diensteneconomie. De Koepel LDE volgt dit proces verder op en zal haar conclusies en aanbevelingen hierover aan het einde van dit traject aan de Vlaamse overheid overmaken.

CONTACTGEGEVENS

Koepel Lokale Diensteneconomie vzw

Kolmenstraat 149A

3512 Stevoort

Tel. 011/88.86.70

info@lokalediensteneconomie.be

www.lokalediensteneconomie.be

Voorzitter:

Jan Van Passel

janvanpassel@skynet.be

Stafmedewerkers:

Tine De Vriendt

tine.devriendt@lokalediensteneconomie.be

Tel. 0472/47.76.33

Ester Nietvelt

ester.nietvelt@lokalediensteneconomie.be

Tel. 0472/20.41.65

